

ЗМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

ПАРЛАМЕНТ

Демократия түрлениулени, граждан обществону кырауу жалаңда заманга бойсунуу жолу бла

КъМР-ни Парламентини Председатели БЕЧЕЛЛАНЫ Борисни жашы Ильясны Къабарты-Малкъар Республиканы законла чыгаруучу баш органыны 70-жылгына эм Парламентини 15-жылгына аталган кыуончлы жыйылууда селешуону

властьны тохташканын оюсында а Советини Нальчикде 1918 жылда 18-24-чю марта бардыргылан биринчи халк сьезди билдиргенди деп, алай казылынды. 1917 жылдан башлап Къабарты-Малкъарда, битеу кыралдача, Советлени системасы кен жылгыла тохташканди. Ол жолда Къабарты-Малкъарны, Тау республикадан айрылып, РСФСР-ни кыуамунда Къабарты-Малкъар автоном областны кыуалганын тарых мағаналы ише саңарга болуукчу. Къабартылылары бла малкъарлылары территория кыуаралылары кыуаралгыны статусун биринчи бер алганды. Автоном областны баш представительный органы уа Советлени сьезди болганды.

СССР-ни 1936 жылда кыбыл этиген Конституцияны Къабарты-Малкъарны статусун РСФСР-ни кыуамунда автоном республикага дери кетиргенди, ол а анга кесини Конституциясы кыюлу болурга он бергенди. 1937 жылда 24-чю июнда Къабарты-Малкъарны Советлени Х область сьезди, болжолду алга жыйылып, республиканы биринчи Конституциясы кыбыл кереди. Бу ишини мағаналыгынын айтты ангылаткан окуна кыйынды. Нек дегенде кыраллыклары болурун жооп турган да миллетлени келечилерин республиканы Баш Законын юсю бла акъылларын билдирге биринчи кере он берилгенди. КъМАССР-ни Баш Совети республиканы кырал властыны баш органы кыуалганды. Арта ол онеки кере айрылды. 1938 жылда 25-чю июлда КъМАССР-ни Баш Советини биринчи чакырылууну биринчи сессиясы болганды. Ал он сезде кыраллык кюндөн бардырады кесини ондуу Къабарты-Малкъар парламентизми.

РСФСР-ни Конституциясына кере, миллет-территориялык кыуаралуу халк молк планларын, автоном республиканы бюджетин да жарашдырып, аны правительствосун кыуарга, районлага бөлорге эм кен баша онуула орнуула деп ала салып, Ала журт уруш КъМАССР-ни Баш Советини ишини торлендиргенди. Уруш жылда эмда Север Кавказын халкларына репрессия этилген кезиуде Советлени барысыны да ишери тохтагылан эди. Уруштан соң ала салып миллеттер ангы оюне салып ише, турган жери кыйтан малкъар халкыны жашаууну кыуарга тпн кыташыды.

Ахыры 2-чи беттеди.

СЕССИЯ

Баш борч файда алынуу ёсдюрюуду

Элбрус муниципальный району бынылы озган тогуз айнда социало-экономика айнууу отгорлары эм 2008 жылы кыалган кезиуоне борчлары район Советни жер-жерли самоуправленисында озган байрм кюне бардырылган кезиуле сессиясында сюзолгенди. Анда администрацияны башчысы биринчи орунбасары Афа-шкыялына Раиса доклад этгенди эм билтеулу болууну оюсонди кыруулу ише тамалга канда, жшлы озган кезиуоне инвер 556,7 миллион сом багысы товар сатылганды эм торло-торлю жумушла этилгенди. Бытырны бу кезиуо бла тенгештиргенде, байыл ол кёрмудо 9,2 проценте өскенди.

Кырулушта да керюмдуле ирилгенди. Сёз ююн, уллу эм орталык кыруулу организацияла 232 миллион сом багысы кыруулу ише тамалга канда, наенда, озган жылы бу кезиуонде асе, 7,4 проценте көп. Битеу айны айтканда, пассажир автотранспорту, сатыу-алынуу предпрятийларнда, жумуш этиуле сферасында да хал ити жанына эслерча торлене барды. Сёз ююн, «Пассажир автотранспорту Элбрус биргиуи» муниципальный унитарный предпретия кюбюбюди жылы озган тогуз айны инверде коти транспорту бла пассажирлени жюрюктуен 10,7 миллион сом

Ахыры 2-чи беттеди.

Алгышлауу

КъМР-ни Президенти А.Б. Канокону Къабарты-Малкъарны законла чыгаруучу баш органыны 70-жылгы эм республиканы Парламентини 15-жылгыгы бла байламлы АЛГЫШЛАУУ

Къабарты-Малкъарны законла чыгаруучу (представительный) баш органыны 70-жылгыгы республиканы жамауат эм политика жашауунда керти окуна бек мағаналы ишди.

Республикада парламентаризми кыуалганы, аны айныуу жолу Къабарты-Малкъарны, аны кен миллетли халкыны кыадыры бла кыты байламды. Озган он жылда законла чыгаруучу баш органда депутат школда халкыбызны мингле бла айырмалы адамлары сынау жыйышдыргандыла. Биз Къабарты-Малкъарны кыуаралгыны бу мағаналы кесегин кыуаруга, аны колчендирге айтты айтмаза уллу кытыын салган депутатланы битеу төпөлериңе да уллу ыспас этебиз.

Озган ёмюрно 90-чи жылларыны башында жашауубу да хар жана бла да уллу торлениле башланган эди. Властыны кыуару система торленгенди, ол законла чыгаруучу, топуруучу эм сюю орнугага колешингенди. Ма ол жылда артыкча бек ачыкланганды республиканы законла чыгаруучу баш органы оюн, КъМР-ни Парламентини депутат корлууну право эм политика билими, сынау да.

Бу коңледе Къабарты-Малкъарны законла чыгаруучу баш органыны 70-жылгыгы белгиленгени бла байламлы КъМР-ни Парламентини Председатели БЕЧЕЛЛАНЫ Ильясны аты бла кен алгышлауу кагытла келгенди. Аланы бир кыуу-мун басмабайбыз.

Урметти Илияс Борисович!

Къабарты-Малкъарны халкларыны, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатларын бла аны апаратында ишлегенлени КъМР-ни законла чыгаруучу баш органы кыуаргалганы 70 жыл толганы бла алгышлайма.

Ол жылланы ичинде Къабарты-Малкъар Республиканы Баш Совети, Парламентти да кыуаргылылары бла айнууларыны кен торло кезилеринде жетишмил кыуаргыланды. Аны хайрында республикада парламентаризми бла халк властыны жаңы торлю институту кыуаргалганды.

Депутат корпусуну тирлигини, жамауат жашаууну торло-торло сфераларда жууаплы политиканы бардырганыны хакта бла ачык селешенини, топуруучу власты бла хайрылы бирге ишлегенин себептен Къабарты-Малкъар Республикада жамауат жашаууну битеу сфераларында да шендого заманни излемлери тюз келген кюч.

Урметти Илияс Борисович!

Росей Федерацияны Федеральный Жыйылууну Федерация Советини атында Сизни эмда Парламентини депутатларыны барысында да Къабарты-Малкъарны тарыхында болган мағаналы кюн бла – республиканы кырал властыны законла чыгаруучу баш органы кыуаргалганы 70-жылгыгы бла – жорегимден кызыуу алгышлайма.

Биолонгодо республиканы тутучу айнууунда аны Парламентини законла чыгарууу бла байламлы иши уллу мағаналы тутады. Жер-жерледе законла тюз жарашдырылгандына, замананда кыбыл этилгенлериңе бирге болады бизни кыралыбызны хар регионунда да реформаланы жетишмил барылары. Экономика эм политика

Урметти Илияс Борисович!

Урметли коллегаларым-депутатла! Сизни Къабарты-Малкъар АССР-ни Баш Совети кесини ишини башлаганы 70-жылгыгы эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини 15-жылгыгы бла алгышлаймай!

Къабарты-Малкъарны законла чыгаруучу эм представительный органы уллу тарых жолдан өткенди. Озган заманын ичинде ол оргална ишлеринде уллу сынау жыйышдыргандыла, законла чыгаруучу жаны бла кючлү мурдор кыуаргычы, депутатыны бла айыруучулары араларында байламлыкча колчонгенди.

1993 жылдан башлап Къабарты-Малкъар Республикада Росей Федерацияны Конституциясына тиешиликде кырал властыны законла чыгаруучу жаны бла жаңгы торло органы ишлейди, ол республикада бола турган социальный, экономика торленулуге тпн кыташыды. Арт 15

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини башчылары атыры бла Къабарты-Малкъарны законла чыгаруучу эм топуруучу оргалларыны башчыларында алгышлауу телеграммала дагыда кен келгенди. Ол санда КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Ильясны аты бла телеграммаланы была жибергенди.

Абхазия Республиканы Халкы Жыйылууну парламентини башчысы Н.Ашуба, Кавмулк Республиканы Халкы Хуралыны (Парламентини) Председатели А.Козачко, Астрахань обла-

стыны Кырал думасыны Председатели А.Кляичнов, Къардэч-Черкес Республиканы Халкы Жыйылууну Председатели Ю.Ковок, Росей Къорккусуулук Федералдык службасыны Кырал Советини «Хак сёзсини Председатели, Ю.Г. Росей парламент Ассоциацияны Председатели А.Иванов, Ростов областны Законодательный Жыйылууну Председатели В.Дерюбин, Краснодар крайны Законодательный Жыйылууну Председатели В.Бекетов.

Аладан сора да парламентарийлени юбилейлери бла была алгышлаганды: РФ-ни МВД-сыны Экстермизмге кыжау кореш жаны бла департаментны башчысыны кылуугун толтурган, милицияны генерал-майор Ю.Ковок, Росей Къорккусуулук Федералдык службасыны КМР-де Управленисыны таматасы В.Сердюк, КМР-ни Баш Сюдоно Председатели Ю.Маиров, КМР-де Сюд департаментини управленисыны таматасы М.Огуев, КМР-ни прокурор, юстицияны 3-чю классы кырал советини О.Жариков, Росейде Наркотиклени законсуз сатыуга кыжау федералдык службаны КМР-де Управленисыны таматасы Къулбайлы Руслан,

Озган онбеш жылы ичинде КъМР-ни Парламенти кырал кыруулууну законла бла жалчыты, жер-жерли самоуправленины, республиканы экономика, социальный эм культура айнууну тутучу системасын кыуаруу жаны бла бир да болмаганча уллу иш тындырганды. Аны реформала кийирген кыйын жылда Къабарты-Малкъарда миллетле аралы ырахталыккыны, мамырлыккыны, келишюлюню саклауга, аны халкларыны бирликтерин кючлендирге салган кыйынына багза беричча өлчөм тапан окуна кыйынды. КъМР-ни Парламентини депутатларыны терен акъыллыкларыны, сабырлыкларыны хайрында да бизни халкыбыз уллу чакылууландан, палахладан кыуалганды. Тутучу айнууну жолуна чыкканды эмда биолонгодо жаңы жашуу кырай барды.

КъМР-ни Парламентини, властыны башха оргалары, граждандан обществону институтлары бла кыты байламлыкча ишлеп, биз Къабарты-Малкъарны шендого дунияда бийик даражага кеторлогобюдо, халкыбызны уа мамырлык бла жалчыталгыгыбызга, жашнаталгыгыбызга толу ийнама.

Ол жауулу мурдор салынганды. Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Росей Федерацияда бир право жорукла жюрючра этиуге салган кыйыны не уллу даражага да тийишледи. Парламентини депутатлары жыйышдырган сынау, алапы профессионал биллимери Къабарты-Малкъар Республиканы мағаналы политика эм социало-экономика борчларыны жетишмил топурууга мындан арты да себеллик этирликлери ышаман.

Къабарты-Малкъар Республиканы халклары мамырлыкка, келишюлюке жашарларын, Парламентини депутатлары уа законла чыгарууда, Къабарты-Малкъарны Росей Федерацияны жашаууга хайрылы ишлеринде биотонда уллу жетишмил болдурууларын сойгимени билдире!

В. В. УСТИНОВ,
Росей Федерацияны Президентини Ю федеральный округда толу зринликки келечиси

торлениулени кезиуонде Росей Федерацияны субъектлени законла чыгаруучу оргаларына кыйын борч салында – жер-жерледе регионалга алжуасуу айнырга эм берлик, федералдык зонадалдыкча келишири право жорукла кыуарга. Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини ол борчу жетишмил топурады.

Къабарты-Малкъарны Парламентини депутатлары, аны битеу уллу кыйк саулукчу, насплы болууларыны, республикаларына бла битеу Росей Федерацияга хайрылы ишлеринде жетишмил болдурууларын сойгимени билдире.

С. М. МИРОНОВ,
Росей Федерацияны Федеральный Жыйылууну Федерация Советини Председатели

жылы ичинде уа КъМР-ни Парламентини республиканы жашаууну битеу сфераларында право жорукланы кийирген мағаналы законла чыгарганды.

Росей Федерацияны Федеральный Жыйылууну Кырал Думасыны бешинчи чакырылууну депутатларыны кыуамунда Къабарты-Малкъар Республикадан айрылган депутатла ишлерин жетишмил бардырганларын белгирге союме.

Урметли коллегаларым, Къабарты-Малкъарны жаңгыча айттыну, Север Кавказын аруу жерлеринде биринчи тынчлыккыны, ырахталыккыны колчендирди. Къабарты-Малкъарны кен миллетли халкыны жашууну ишлендире жаны бла ишигизден кыуаныргызын, андан да уллу жетишмил болдуруугузуну сойгимени билдире!

Б. В. ГРИЗЛОВ,
Росей Федерацияны Федеральный Жыйылууну Кырал Думасыны Председатели.

Кыуончлы жыйылууга кыташкан хурметли инсанла!

Бюгон биз алапат юбилейни белгилейбиз-Къабарты-Малкъар Республиканы законла чыгаруучу баш органыны 70 жыл толганы.

Жамауатны парламентаризмге, кырал властыны представительный эм законла чыгаруучу оргаларыны ишлерине уллу өз бурганчы, хурмет этенини Росейде демократияны мағаналы хорломларында бирине саңарга эркинбиз, Ол Росейини, ол санда Къабарты-Малкъар Республиканы да, жамауат эм кырал жашаууну битеу сфераларында да уллу торлениулени айырмалмазлык кесегиди. Бизни кыралыны бла республикабыз арт он жылда барган уллу торлениулени жолунда сёзсөз, уллу жетишмиле кибик, жарырача жаңгылача да болгандыла. Аны бла бирге ма шендого кыралда, республикада да иги жанына торлениуле этилгенлери керюнонч турады, ала жамауат-политика эм социало-экономика жаны бла да кыйын кезиуле хорланганларын шагъталык эте-

диле. КъМР-ни кырал властыны законла чыгаруучу баш органыны ишини оюсонди айтырны алында, Росейде парламентаризми кыуаралуу Кырал Дума озган ёмюрно башында (1905-1917жж.) жол ачканын белгилеме жарамаз. Аны хайрында парламенти трибунача мағаналы институт кыуаргалган эди. Болсада Февраль эм Октябрь революция кырал системаны сайлау да жок эткен эдиле. Жаңгы болумлада представительный эм законла чыгаруучу оргаланы жаңгы формалары кыуаргалгандыла. Росейини кыралыгынын айнытууну жаңгы кезиуо башланганды.

Халк депутатланы алгынгыны власты эм онуюу оргаланы алышдыргылан Советлери власты сайлау да халкыны кылууну берирге деген чакырылуу бла кыуаргалганды. Аланы ишлерини халкыны торло-торлю кыуамуларыны айрылган келечилери кыташкандыла. Совет историографиянда бизни республиканы жеринде биринчи Совет 1917 жылда апрелде кыуаргалганды, Совет

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну БУЙРУГУ

2008 жылда 28-чи октябрде №795-рп Къабарты-Малкъар Республиканы халк жазыуучу Утжеви Борис Кунеевич өлгөнү бла байламлы аны асырау жаны бла комиссияны бу кыуамда кыуарга.

Тазалликвер М.Т. – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели биринчи заместителини (комиссияны Председатели)

Бозиев А.Х. – Зарагит эл поселенины администрациясыны башчысы (ырызалгыгына кере)

Думанов Х.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини советини

Мазиков Б.Б. – КъМР-ни Журналистленини союзууну председатели (ырызалгыгына кере)

Созанлы А.С. – Къабарты-Малкъар Республиканы Жазыуучуларны союзууну председатели (ырызалгыгына кере)

Сороки В.И. – Нальчик шахар округу администрациясыны башчысы (ырызалгыгына кере)

Темиржанлы М.О. – Черек районну администрациясыны башчысы (ырызалгыгына кере)

Хафиз М.М. – «Адыгь спаль» газетини баш редактору

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели А.ЯРИН

КъМР-ни халк жазыуучусу Борис Кунеевич Утжевини асырау жаны бла комиссияда

Асырау жаны бла комиссия КъМР-ни халк жазыуучу, РФ-ни Жазыуучуларны союзууну чени, РФ-ни эм КъМР-ни журталарыны сайлы кылуучу, «Ошакма» журналыны баш редактору Борис Кунеевич Утжевини ахыр жолга асырауу бла байламлы бушулу ишини 28-чю октябрде 10 сагатда Алы Шогъокуз аты Къабарты кырал театры алында болуугу оюсонди билдирди.

КъМР-ни халк жазыуучусу Борис Кунеевич Утжевини асырау жаны бла комиссияда

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

Ахыры 2-чи беттеди.

